

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ W JARANTOWICACH
W KLASIE VI

ZASADY OCENIANIA:

1. Przedmiotem oceny ucznia są realne osiągnięcia, czyli praca i postępy w uczeniu się, a nie tylko aktualny stan wiedzy i umiejętności.
2. Uczeń oceniany jest rytmicznie, systematycznie, obiektywnie i sprawiedliwie w różnych formach i warunkach.
3. Ocena okresowa nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, ale przede wszystkim uwzględnia rozwój ucznia. Wynika z zakresu opanowanych umiejętności, zdobytych wiadomości, a także wkładu pracy.

FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW:

- a) **czytanie głośne**, wyraziste, z akcentowaniem, intonacją, modulowaniem głosu, odpowiednim tempem
- b) **formy ustne**: dyskusja, dialog, streszczenie, odpowiadanie na pytania, rozwiązywanie problemu, recytacja, wypowiedzi na forum klasy
- c) **formy pisemne**:
  - Prace klasowe o tematyce związanej z lekturą, filmami, przedstawieniami teatralnymi, widowiskami telewizyjnymi, z życiem ucznia i jego środowiskiem.

Uczeń tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych:

- dialog,
- opowiadanie (twórcze, odtwórcze),
- opis,
- list,
- sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia),
- dedykacja,
- zaproszenie,
- podziękowanie,
- ogłoszenie,
- życzenia,
- opis przeżyć wewnętrznych,

- charakterystyka,
- tekst o charakterze argumentacyjnym
- rozprawka

Przy ocenie wypracowań domowych i klasowych bierze się pod uwagę następujące kryteria:

- a) sposób ujęcia tematu i zakres jego rozwinięcia,
  - b) zachowanie formy wypowiedzi przyjętej lub narzuconej tematem pracy,
  - c) kompozycję (trójdzielność wypowiedzi zaznaczona akapitami),
  - d) język i styl wypowiedzi,
  - e) ortografię i interpunkcję,
  - f) estetykę zapisu.
- sprawdziany i testy sprawdzające wiadomości i umiejętności z zakresu nauki o języku
  - kartkówki – obejmują materiał opracowany na nie więcej niż trzech ostatnich lekcjach
  - prace domowe
  - zadania wykonywane w zeszytach ćwiczeń
  - wypowiedzi pisemne na lekcji
  - dyktanda
  - prowadzenie zeszytu przedmiotowego
- d) inne formy:**
- projekty edukacyjne
  - praca w grupie
  - wytwory pracy ucznia
- zadania dodatkowe, np. gazetki, projekty długoterminowe

UWAGI

1. Informacje o postępach, osiągnięciach i wysiłku uczniów zapisywane są w Dzienniku Elektronicznym LIBRUS.
2. Prace klasowe, testy, sprawdziany zapowiadane są co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem i zapisywane w dzienniku.
3. Kartkówki i odpowiedzi ustne są niezapowiedzianymi formami kontroli.
4. W ciągu semestru przeprowadza się co najmniej kilka prac klasowych lub sprawdzianów. Po pracy klasowej, sprawdzianie czy teście przewidziana jest lekcja poświęcona ich omówieniu i poprawie.
5. Prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe.
6. Uczeń, który nie uczestniczył w sprawdzianie w wyznaczonym terminie, jest

zobowiązany napisać go w ciągu jednego tygodnia od dnia powrotu do szkoły.

7. Uczeń, którego nie zadowala ocena ze sprawdzianu lub pracy klasowej, ma prawo w ciągu tygodnia jeden raz przystąpić do jej poprawy. Przy ocenie semestralnej nauczyciel bierze pod uwagę tę drugą ocenę.

8. Uczeń bez żadnych konsekwencji może 2 razy zgłosić, że nie przygotował się do zajęć.

KRYTERIA OCEN

W formach pisemnych, bez określonych poziomów wymagań, wyniki punktowe przeliczane są na oceny szkolne w następujący sposób:

0–34% niedostateczny
35%-39% niedostateczny plus
40% 44% dopuszczający
45-49% dopuszczający plus
50–69% dostateczny
70%-74% dostateczny plus
75–84% dobry
85%-89% dobry plus
90–94% bardzo dobry
95%-99% bardzo dobry plus
100% celujący

Wyżej wymienioną skalę procentową udziału punktów stosuje się we wszystkich punktowanych pracach pisemnych, przeliczając je na ocenę.

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY:

Stopień szkolny Kryteria przyznania oceny

celujący Uczeń:

- zdobył wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w danej klasie
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia
- biegle stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania

- proponuje rozwiązania nietypowe, samodzielnie rozwiązuje zadania wykraczające poza program klasy
- osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych

bardzo dobry Uczeń:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania
- sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą oraz stosuje ją do samodzielnego wykonywania zadań teoretycznych i praktycznych ujętych w programie nauczania
- potrafi zastosować swoją wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach

dobry Uczeń:

- nie opanował w pełni wiedzy określonej programem nauczania
- opanował przewidziane wiadomości na poziomie przekraczającym wymagania podstawowe
- poprawnie wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe

dostateczny Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania na poziomie nieprzekraczającym wymagań programowych
- wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne o średnim poziomie trudności

dopuszczający Uczeń:

- ma braki w opanowaniu wymagań na poziomie podstawowym
- wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności

niedostateczny Uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności na poziomie podstawowym
- nawet z pomocą nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności
- w ostentacyjny sposób lekceważy obowiązki związane z nauką przedmiotu, nie odrabia prac domowych, nie prowadzi zeszytu

RODZAJE OCENIANIA:

Na lekcjach języka polskiego stosowane są dwa rodzaje oceniania:

A) OCENIANIE KSZTAŁTUJĄCE

Elementy oceniania kształtującego:

- rezygnacja ze stopni na rzecz informacji zwrotnej przekazywanej uczniom w trakcie procesu uczenia się w formie ustnej lub pisemnej. Informacje zwrotne uczeń powinien wykorzystać w dalszym procesie uczenia się. Kształtująco będą oceniane m. in. umiejętność pracy w grupie, aktywność na lekcjach, niektóre prace domowe, krótkie ćwiczenia, kilkudzaniowe wypowiedzi ustne i pisemne
- wstępne sprawdzenie przez nauczyciela stanu wiedzy i umiejętności uczniów w określonym zakresie;
- zdecydowaniu, co jest najbardziej istotne z danego obszaru wiedzy i umiejętności;
- zorientowaniu się, co z omawianego zagadnienia jest dla uczniów najbardziej interesujące;
- udzieleniu informacji o tym, co warto wiedzieć, czego i w jaki sposób można się nauczyć;
- ustaleniu i poinformowaniu uczniów, w jaki sposób poziom wiedzy i umiejętności uczniów będą sprawdzane;
- udzielaniu uczniom pomocy, kiedy jej potrzebują;
- Przed sprawdzianem uczeń otrzyma informacje dotyczące sprawdzanych treści tzw. NaCoBeZu w formie ustnej lub pisemnej.
- Uczeń wie, co powinno znaleźć się w pracy/sprawdzianie; Jest zainteresowany komentarzem nauczyciela.
- Pytania kluczowe, czyli pobudzanie twórczego myślenia
- Informacja zwrotna: wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy ucznia, odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia, wskazówki, w jaki sposób uczeń powinien poprawić pracę
- Ocena koleżeńska, czyli bez rywalizacji
- Samoocena uczniowska
- Zdania podsumowujące Dziś nauczyłem/łam się .....Zrozumiałam.....

B) OCENIANIE SUMUJĄCE

- wystawienie oceny wyrażonej stopniem w celu podsumowania oraz porównania osiągnięć poszczególnych uczniów. Sumująco będą oceniane przede wszystkim: sprawdziany obejmujące materiał z danego zakresu, prace klasowe sprawdzające umiejętność redagowania określonych form wypowiedzi pisemnych, kartkówki, dyktanda, niektóre prace domowe (np. wypracowania sprawdzające daną formę wypowiedzi pisemnej, prace projektowe, odpowiedzi ustne, recytacje).

Kryteria oceniania z języka polskiego w klasie VI

Klasa VI	Bardzo dobry	Dobry	Dostateczny	Dopuszczający	Niedostateczny
Czytanie	Uczeń czyta dla przyjemności różne teksty, także spoza kanonu lektur; opiniuje je samodzielnie; określa świat przedstawiony, narratora; cytuje odpowiednie fragmenty potrzebne do argumentacji; w głośnym czytaniu właściwa intonacja, siła, barwa i tempo	Wykazuje się znajomością tekstów i lektur, wskazuje fragmenty ważne dla poruszanych problemów; dobre tempo czytania, uchybienia dykcji	Z trudem czyta lektury, słabo orientuje się w świecie przedstawionym; zna pobieżnie tekst; wolne tempo czytania, właściwe przestankowanie	Niechętnie czyta zadane teksty, słabe rozumienie (lektury poznaje poprzez film, streszczenie); sylabizuje, płynnie czyta zadane teksty	Nie czyta zadanych tekstów, ogranicza się do tekstów lekcyjnych, z trudem je rozumie; robi długie przerwy w czytaniu, gubi logiczny tok
Pisanie	Odróżnia specyfikę tekstu pisanego od tekstu mówionego, dba o kompozycję, przestrzega form odpowiednio do treści; samodzielnie potrafi wprowadzić odpowiednie cytaty z różnych źródeł dla uzasadnienia własnych sądów; bogactwo słownictwa; pisze poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym; pisze starannie, estetycznie, właściwie stosuje akapity,	Rozumie sens tematu, posługuje się właściwą formą wypracowania, dozwolone są uchybienia w zgodności z tematem; czasem popełnia błędy ortograficzne, pismo wyraźne	Słabe rozwinięcie tematu, błędy w kompozycji pracy, posługuje się prostymi formami, brak akapitów; pismo niezbyt staranne, skreślenia; czasem błędy ortograficzne i językowe	Nie zawsze pisze na temat; posługuje się prostym językiem mówionym; ma problemy z kompozycją pracy; niestaranne pismo, liczne błędy ortograficzne, językowe i interpunkcyjne	Brak świadomości formy, treści i kompozycji wypowiedzi; brak spójności wypowiedzi; dużo błędów ortograficznych, językowych i interpunkcyjnych; niekształtne, nieczytelne pismo
Mówienie	Logiczny tok myślenia w wypowiedziach, podejmuje polemikę, chętnie prezentuje efekty swojej pracy; korzysta z różnych źródeł; właściwie interpretuje teksty; posługuje się poprawną polszczyzną	Przekazuje relacje z komentarzem, nawiązuje kulturalny kontakt z innymi	Uczestniczy w rozmowie na łatwe tematy; buduje wypowiedź kilkudzaniową, pojawia się język potoczny	Wypowiada się niechętnie, na tematy dotyczące otoczenia; ubogie słownictwo; buduje krótkie zdania	Nie odpowiada na pytania, z trudem buduje zdanie

Klasa VI	Bardzo dobry	Dobry	Dostateczny	Dopuszczający	Niedostateczny
Odbiór tekstów - słuchanie, rozumienie	Koncentruje uwagę na cudzej wypowiedzi, rozpoznaje intencję mówiącego z intonacji głosu, samodzielnie określa tematykę słyszanego tekstu, podaje szczegóły treści	Uważnie słucha poleceń, informacji, orientuje się w treści	Słucha nie zawsze uważnie, wymaga dodatkowych wyjaśnień	Nie słucha z uwagą, wymaga szczegółowych objaśnień i informacji	Nie wykazuje zainteresowania tym, co się mówi na lekcji, nie rozumie poleceń
Odmiana i budowa wyrazów	Swobodnie korzysta z wiedzy przy poszerzaniu wiadomości o częściach mowy, bez trudu rozpoznaje części mowy i ich formy; wykorzystuje właściwie słowniki	Nazywa i odróżnia części mowy, określa regularne formy, stosuje je poprawnie	Zna nazwy części mowy, myli się w ich wskazywaniu i określaniu form	Nazywa najprostsze przykłady części mowy, ma problemy z ich odmianą	Nie potrafi określić poznanych części mowy,
Składnia	Samodzielnie odróżnia i nazywa rodzaje wypowiedzi; potrafi określić budowę zdania pojedynczego i złożonego; właściwie stosuje znaki interpunkcyjne	Niepewnie rozpoznaje trudniejsze przykłady zdań; nieliczne błędy interpunkcyjne	Zna nazwy wypowiedzi, lecz popełnia błędy w ich określaniu i odróżnianiu	Nie rozpoznaje rodzajów zdań, choć wymienia ich nazwy	Nie potrafi wymienić poznanych typów zdań

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH OPINIĘ Z PPP.

Nauczyciel na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej obniża wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.

METODY PRACY Z UCZNIEM :

1. Ograniczenie czytania obszernych lektur do rozdziałów istotnych ze względu na omawianą tematykę, możliwość korzystania z ekranizacji, jako uzupełnienia samodzielnie przeczytanych rozdziałów.
2. Kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, szczególnie podczas sprawdzianów.
3. Ze względu na wolne tempo czytania i pisania zmniejszenie ilości zadań i poleceń do wykonania w przewidzianym dla całej klasy. Wydłużenie czasu pracy ucznia, dawanie więcej czasu na czytanie poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów.
4. Ograniczanie tekstów do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku. Dawanie uczniowi gotowych notatek do wklejenia.
5. Ograniczanie pisemnych sprawdzianów do sprawdzanych najważniejszych i podstawowych wiadomości. Stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych i tekstów z lukami.
6. Preferowanie wypowiedzi ustnych.
7. Częste sprawdzanie wiadomości dotyczących krótkich partii materiału.

Kierowane precyzyjnych pytań do ucznia.

8. W ocenie pracy ucznia uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego.
9. Podczas prac pisemnych możliwość korzystania ze słowników.
10. Wskazywanie wybranych fragmentów dłuższych tekstów do opracowania w domu i na nich sprawdzanie techniki czytania.
11. W czasie redagowania wypowiedzi pisemnych uczenie tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie)
12. Pomoc w doborze argumentów, jak również odpowiednich wyrażen i zwrotów.
13. Nie obniżanie ocen za błędy ortograficzne i graficzne w pracach pisemnych.
14. Ocenianie za wiedzę i wysiłek włożony w wykonane zadanie.

Opracowała Sylwia Dąbrowska